

BELÜGYI KÖZLÖNY

A BELÜGYMINISZTERIUM

HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

S z á m	T á r g y	Oldal
Miniszteri rendelet		
13/1979. (VIII. 10.) IM	Az elkobzás végrehajtásáról, valamint a büntető eljárás során lefoglalt dolgok kezeléséről — — — — —	109
16/1979. (VIII. 12.) KPM—BM	A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM—BM számú együttes rendelet módosításáról — — — — —	112
18/1979. (VIII. 23.) KPM—BM	A közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával kapcsolatos egyes díjakról szóló 4/1978. (VII. 6.) KPM—BM számú együttes rendelet módosításáról, illetőleg kiegészítéséről — — — — —	112
Miniszteri parancs		
15/1979. (BK 9.) BM	A Magyar—Jugoszláv Fővegyszerbizottság és a Helyi Vegyszerbizottságok magyar tagozata tagjainak kinevezéséről — — — — —	113
Iránymutatás—állásfoglalás		
19. (ÜK 1979. évi 5. sz.)	Büntetőjogi ügyészi tevékenységgel kapcsolatos kérdések — — — — —	114
Közlemények		
		115

HK 25/1985
Mód: 33/1981
22/82
23/83
2/84
2/85

Miniszteri rendelet

Az igazságügyminiszter

**13/1979. (VIII. 10.) IM számú
rendelete**

**az elkobzás végrehajtásáról, valamint a büntető
eljárás során lefoglalt dolgok kezeléséről**

A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. számú tvr. 127. §-ának (1) bekezdésében, valamint a büntető eljárásról szóló 1973. évi I. törvény 404. §-a (1) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján a legfőbb ügyésszel, az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, továbbá a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsával egyetértésben a következőket rendelem:

Az elkobzás végrehajtása

1. §

- (1) Az elkobzott dolog értékesítése
- állami vállalatnak, szövetkezetnek vagy más szervnek (a továbbiakban együtt: vállalat) eladás vagy bizományi értékesítés,
 - árverés útján történik.

(2) Az elkobzott dolog értékesítéséből befolyt ellenértéket az illetékes bírósági gazdasági hivatal bevételi számlájára kell befizetni.

(3) A katonai bíróság által kimondott elkobzás végrehajtásáról a katonai bíróság gondoskodik; az elkobzott dolog értékesítéséből befolyt ellenértéket a katonai bíróság bevételi számlájára kell befizetni.

2. §

(1) A bírósági gazdasági hivatal az elkobzott dolgot az annak forgalomba hozatalával, feldol-

10-22/15/1979

gozásával, illetőleg felvásárlásával foglalkozó vállalatnak ajánlja fel megvételre. A vállalat köteles a dolgot megvenni, ha az forgalomba hozatalra, feldolgozásra, illetve felvásárlásra alkalmas.

(2) A dolog átadása az átvevő vállalat telepén történik; a szállítási költségét a bírósági gazdasági hivatal viseli.

3. §

(1) Azt az elkobzott dolgot, amely a 2. § szerint nem értékesíthető, és használt cikkek értékesítésével foglalkozó vállalat üzletkörébe tartozik, a bírósági gazdasági hivatal e vállalatnak adja át bizományi értékesítésre. A forgalomba hozatalra alkalmas dolgot a vállalat köteles átvenni.

(2) Ha a vállalat a bizományi értékesítésre átadott dolgot az átvételtől számított 30 napon belül nem értékesítette, a dolog értékét újból megbecsüli. Amennyiben a dolog így sem értékesíthető, azt a vállalat a bírósági gazdasági hivatalnak visszaadja.

(3) Az átadástól számított 90 nap elteltével a bírósági gazdasági hivatal a bizományi értékesítésre átadott dolgot nem veszi vissza.

4. §

Az elkobzott dolgot a bírósági végrehajtó útján, árverésen kell értékesíteni, ha

a) nincs olyan vállalat, amely a dolog megvételére, illetőleg bizományi értékesítésére köteles lenne,

b) a vállalat útján történő értékesítés meghiúsult,

c) a dolognak a vállalat telepére való szállítása a dolog értékével arányban nem álló költséggel járna vagy akadályba ütközik.

5. §

(1) Az elkobzott dolog ellenértékeként a következő árat kell megállapítani:

a) a vállalatnak eladott élő állatnál és mezőgazdasági terméknél az állami felvásárlási árat,

b) a vállalatnak eladott egyéb dolognál a kiskereskedelmi haszonnal csökkentett fogyasztói árat,

c) a bizományi értékesítésre átadott dolognál a bizományi díjjal csökkentett eladási árat,

d) az árverésen értékesített dolognál az eladási árnak a költségek levonása után fennmaradó részét.

(2) Ha a dolog ellenértéke az (1) bekezdés alapján nem határozható meg, a dolog forgalmi árának a kiskereskedelmi haszonnal csökkentett összegét kell ellenértékként megállapítani.

(3) Ha a dolog ellenértéke vagy minőségi meghatározása vitás, a gyors romlásnak kitett dolog áráként az átvevő által megjelölt árat, egyéb esetben az igazságügyi szakértő által megállapított árat és minőségi meghatározást kell alapul venni.

6. §

(1) Azt az elkobzott dolgot, amelynek művészeti, történeti, oktatási vagy tudományos értéke van — a bíróság intézkedése szerint — a megfelelő gyűjteményben való elhelyezés végett térítésmentesen át kell adni a kijelölt kezelő szervnek. Ezt a szervet az elkobzott dolog jellege szerint illetékes miniszter jelöli ki.

(2) Az olyan elkobzott lőfegyvert, illetőleg löszert, amely engedéllyel sem tartható birtokban, a rendőrségnek kell átadni.

(3) Az elkobzott kábítószer a Belügyminisztérium Országos Rendőrfőkapitányság Rendészeti Osztályának kell átadni.

A büntető eljárás során lefoglalt dolgok kezelése

7. §

(1) Ha a büntető eljárás során lefoglalt dolog

a) gyors romlásnak van kitéve,

b) huzamosabb tárolásra alkalmatlan,

c) kezelése, tartása, tárolása, illetve őrzése az értékével arányban nem álló költséggel járna,

a büntető ügyben eljáró hatóság a dolog előzetes értékesítése iránt intézkedik.

(2) Az előzetes értékesítés során az 1—6. § értelemszerű alkalmazásával kell eljárni azzal az eltéréssel, hogy az értékesítésből befolyt ellenértéket az értékesítést elrendelő hatóság számlájára kell befizetni.

8. §

A Be 102. §-ának (3) bekezdése alapján az állam tulajdonába került dolog értékesítésére az 1—6. § irányadó.

9. §

(1) Ha a lefoglalást a büntető ügyben eljáró hatóság megszünteti, de a dolog természetben már nem adható ki, az értékesítésből befolyt ellenértéket kell a jogosultnak kifizetni.

(2) Ha az értékesítésből származó ellenérték és az értékesített dolog kiskereskedelmi, illetőleg forgalmi ára között olyan eltérés van, hogy az ellenérték — figyelemmel a jogosult személyi és vagyoni körülményeire — súlyosan méltánytalan lenne, a jogosult az értékesítésből származó ellenérték és a kiskereskedelmi (forgalmi) ár közötti különbséget erejéig terjedő pénzbeli juttatásban részesíthető.

(3) A pénzbeli juttatás iránti kérelmet az ellenérték kifizetését elrendelő jogerős határozatnak a jogosult részére való kézbesítésétől számított hat hónapon belül lehet az első fokú bíróságnál, ha pedig a határozatot a nyomozó hatóság hozta, annál a bíróságnál benyújtani, amely a büntető ügyben az első fokú eljárásra illetékes.

(4) A bíróság egyesbíróként jár el; megvizsgálja, hogy a pénzbeli juttatás előfeltételei fennállnak-e, majd az iratokat jelentéssel felterjeszti az igazságügyminiszterhez. Ha az igazságügyminiszter az igényt alaposnak találja, a jogosultat az állam terhére pénzbeli juttatásban részesíti.

(5) A (2)—(4) bekezdés a Be 102. §-ának (3) bekezdése szerint az igénylőnek járó ellenérték, illetőleg az elkobzott dolognak a Be 386. §-ának (2) bekezdése szerint visszatérítendő ellenértéke esetére is irányadó.

Egyes lefoglalt dolgokra vonatkozó külön rendelkezések

10. §

(1) Ha a lefoglalt dolog a fegyveres erők, fegyveres testület vagy rendészeti szerv (a továbbiakban együtt: testület) tulajdona, a dolgot a lefoglalás után a testületnek nyomban át kell adni. Amennyiben nem állapítható meg, hogy a dolog melyik testület tulajdona, azt a rendőrségnek kell átadni.

(2) Ha a lefoglalt dologra a büntető eljárás során szükség lehet, azt az eljárás befejezése után kell az (1) bekezdés szerint átadni.

(3) Robbanóanyag és robbantószer lefoglalása esetén — a biztonságos elszállítás érdekében — a járási (városi, kerületi) rendőrkapitányságot, sugárzó anyag esetén a Belügyminisztérium Országos Rendőrfőkapitányság Rendészeti Osztályát kell haladéktalanul értesíteni.

11. §

A lefoglalt devizaértéket [1974. évi 1. sz. tvr. 4. §, 1/1974. (I. 17.) PM sz. rend. 1. §], így a külföldi fizetőeszközt, a külföldi pénzürtékre szóló, külföldi kötelezettségét megállapító pénzhelyettesítő eszközt és értékpapírt, valamint az aranyat (ideértve az arany pénzérmét is), a platínát

és az ezüstöt a lefoglalástól számított nyolc napon belül át kell adni a Magyar Nemzeti Banknak.

A jövedékkel visszaélés, csempészet és vámorgazdaság esetén irányadó szabályok

12. §

Az 1—9. § rendelkezéseit jövedékkel visszaélés (Btk 311. §), csempészet és vámorgazdaság (Btk. 312. §) esetén a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) az elkobzott jövedéki tárgyat és vámárut a vám- és pénzügyőrség szervei értékesítik;

b) a jövedéki tárgyat és vámárut lefoglalás után a vám- és pénzügyőrség szerveinek kell átadni, illetve ennek őrzetében kell hagyni, feltéve, hogy a lefoglalt dolgokra a büntető eljárásban nincs szükség;

c) az elkobzott jövedéki tárgy és vámáru értékesítéséből befolyt ellenértéket a Pénzügyminisztérium bevételeként kell elszámolni;

d) ha a bíróság a lefoglalt dolgot vagy annak ellenértékét a jogosultnak visszaadni rendeli, azt a vám- és pénzügyőrség szervei — a vámáru esetén a vámjogszabály rendelkezéseinek megfelelően — közvetlenül a jogosultnak adják ki;

e) jövedéki tárgy és vámáru esetén a pénzbeli juttatás (9. §) kérdésében a pénzügyminiszter határoz.

Záró rendelkezések

13. §

A büntető eljárás során lefoglalt dolgok kezelésének és nyilvántartásának részletes szabályait — ideértve az e rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket is — külön jogszabály állapítja meg.

14. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell. Ezzel egyidejűleg a büntető ügyekben a lefoglalásra és a zár alá vételre vonatkozó egyes rendelkezésekről szóló 90 910/1951. (XII. 29.) IM számú rendelet, valamint a büntető eljárás során lefoglalt, illetőleg elkobzott dolgok kezeléséről és értékesítéséről szóló 14/1957. (XII. 5.) IM számú rendelet hatályát veszti.

Dr. Szilbereky Jenő s. k.,
igazságügyi minisztériumi államtitkár

**A közlekedés- és postaügyi miniszter
és a belügyminiszter**

**16/1979. (VIII. 12.) KPM—BM számú
együttes rendelete**

a közúti közlekedés szabályairól szóló
1 1975. (II. 5.) KPM—BM számú együttes
rendelet módosításáról

1. §

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM—BM számú együttes rendelet 26. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az egyes járművekkel legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:)

- „a személygépkocsival
- autópályán 100 km/óra,
 - lakott területen kívül egyéb úton 80 km/óra,
 - lakott területen 60 km/óra.”

2. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Pullai Árpád s. k., Dr. Kamara János s. k.,
közlekedés- és postaügyi miniszter belügyminisztériumi államtitkár

**A közlekedés- és postaügyi miniszter
és a belügyminiszter**

**18/1979. (VIII. 23.) KPM—BM számú
együttes rendelete**

a közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával kapcsolatos egyes díjakról szóló 4/1978. (VII. 6.) KPM—BM számú együttes rendelet módosításáról, illetőleg kiegészítéséről

A pénzügyminiszterrel egyetértésben a következőket rendeljük:

1. §

A közúti járművek forgalomba helyezésével és forgalomban tartásával kapcsolatos egyes díjakról szóló 4/1978. (VII. 6.) KPM—BM számú együttes rendelet Mellékletének (a továbbiak-

ban: Melléklet) 9. pontjában a díjtételeket felsoroló rendelkezések helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Forgalomba helyezés előtti vizsgálat díja, ha a jármű olyan járműtípushoz tartozik, amelyre az Autófelügyelet típusbizonyítványt adott ki)

- „— motorkerékpár, valamint motor-kerékpár pótkocsija 70 Ft
- magánszemély által üzemben tartott személygépkocsi 110 Ft
- közületi személygépkocsi, valamint autóbusz, tehergépkocsi, vontató, mezőgazdasági vontató, továbbá gépkocsi vagy mezőgazdasági vontató pótkocsija 300 Ft
- lassú jármű, valamint lassú jármű pótkocsija 250 Ft
- segédmotoros kerékpár 40 Ft”

2. §

A Melléklet 10. pontjában a díjtételeket felsoroló rendelkezések első és negyedik bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Forgalomba helyezés előtti vizsgálat díja, ha a jármű olyan járműtípushoz tartozik, amelyre az Autófelügyelet típusbizonyítványt nem adott ki)

- „— motorkerékpár, valamint motor-kerékpár pótkocsija 140 Ft”
- „— gépkocsi vagy mezőgazdasági vontató pótkocsija 450 Ft”

3. §

A melléklet 11. pontjában a díjtételeket felsoroló rendelkezések első és negyedik bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Időszakos vizsgálat díja)

- „— motorkerékpár, valamint motor-kerékpár pótkocsija 70 Ft”
- „— gépkocsi vagy mezőgazdasági vontató pótkocsija 260 Ft”

4. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Urbán Lajos s. k., Dr. Kamara János s. k.,
közlekedés- és postaügyi minisztériumi államtitkár belügyminisztériumi államtitkár

Miniszteri parancs

A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének 15/1979. (BK 9.) számú parancsa

a Magyar—Jugoszláv Fővegyesbizottság és a Helyi Vegyesbizottságok magyar tagozata tagjainak kinevezéséről

A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a határrendsértések megelőzéséről és rendezéséről Budapesten, 1978. évi október hó 4-én aláírt egyezmény értelmében — az 1053/1977. (XII. 31.) MT számú határozat 36. pontja alapján —

k i n e v e z e m :

a Fővegyesbizottságba:

HAJÓS Sándor határőr vezérőrnagyot, a BM Határőrség törzsfőnökét, a tagozat elnökének,

Dr. TAJTI Sándor határőr alezredest, (BM Határőrség Országos Parancsnokság) a bizottság tagjának,

CSÓTI Tibort (Külügyminisztérium) a bizottság tagjának,

OTT László ezredest, (Honvédelmi Minisztérium) a bizottság állandó szakértőjének,

MÁTYÁS Sándor rendőr alezredest, (Belügyminisztérium Titkársága) a bizottság állandó szakértőjének,

SZELEZSÁN János határőr alezredest, (BM Határőrség Országos Parancsnokság) a bizottság állandó szakértőjének.

Az 1. sz. Helyi Vegyesbizottságba:

SUPLICZ József határőr ezredest, (3. határőr kerület) a tagozat elnökének,

KOVÁCS Ernő határőr alezredest, (4. határőr kerület) a bizottság tagjának,

GAJDOS János határőr őrnagyot, (3. határőr kerület) a bizottság tagjának.

A 2. sz. Helyi Vegyesbizottságba:

NÉMETH László határőr alezredest, (4. határőr kerület) a tagozat elnökének,

BERTA Andor határőr alezredest, (4. határőr kerület) a bizottság tagjának,

ZSOLDOS József határőr alezredest, (4. határőr kerület) a bizottság tagjának.

A 3. sz. Helyi Vegyesbizottságba:

GERENCSÉR József határőr ezredest, (5. határőr kerület) a tagozat elnökének,

MEZŐ Sándor határőr alezredest, (5. határőr kerület) a bizottság tagjának,

KISS András határőr alezredest, (5. határőr kerület) a bizottság tagjának.

A 4. sz. Helyi Vegyesbizottságba:

PRÓKAI Béla határőr őrnagyot, (6. határőr kerület) a tagozat elnökének,

SZENDREI Sándor határőr alezredest, (6. határőr kerület) a bizottság tagjának,

SZABÓ Kocsis János határőr századost, (6. határőr kerület) a bizottság tagjának.

Az 5. sz. Helyi Vegyesbizottságba:

VASMANSZKI Károly határőr alezredest, (6. határőr kerület) a tagozat elnökének,

KENÉZ Sándor határőr őrnagyot, (6. határőr kerület) a bizottság tagjának,

PINTÉR András határőr alezredest, (6. határőr kerület) a bizottság tagjának.

Egyidejűleg a korábbi Fővegyesbizottságból és Helyi Vegyesbizottságokból

f e l m e n t e m :

a Fővegyesbizottságból:

HAJÓS Sándor határőr vezérőrnagyot, a BM Határőrség törzsfőnökét, a magyar tagozat elnökét,

Dr. TAJTI Sándor határőr alezredest, (BM Határőrség Országos Parancsnokság) a bizottság tagját,

CSÓTI Tibort (Külügyminisztérium) a bizottság tagját,

OTT László ezredest, (Honvédelmi Minisztérium) a bizottság állandó szakértőjét.

az 1. sz. Helyi Vegyesbizottságból:

SUPLICZ József határőr ezredest, (3. határőr kerület) a tagozat elnökét,

KOVÁCS ERNŐ határőr alezredest, (4. határőr kerület) a bizottság tagját,

VERES Miklós határőr alezredest, (3. határőr kerület) a bizottság tagját.

a 2. sz. Helyi Vegyesbizottságból:

NÉMETH László határőr alezredest, (4. határőr kerület) a tagozat elnökét,

BERTA Andor határőr alezredest, (4. határőr kerület) a bizottság tagját,

WARVASOVSKY Zoltán határőr őrnagyot, (4. határőr kerület) a bizottság tagját.

a 3. sz. Helyi Vegyesbizottságból:

GERENCSÉR József határőr ezredest, (5. határőr kerület) a tagozat elnökét,

MEZŐ Sándor határőr alezredest, (5. határőr kerület) a bizottság tagját,

BERNÁTH Pál határőr őrnagyot, (5. határőr kerület) a bizottság tagját.

a 4. sz. Helyi Vegyesbizottságból:

DUDÁS István határőr ezredest, (6. határőr kerület) a tagozat elnökét,

Dr. KISS Antal határőr alezredest, (6. határőr kerület) a tagozat tagját,

PRÓKAI Béla határőr őrnagyot, (6. határőr kerület) a bizottság tagját,

SZABÓ János határőr századost, (6. határőr kerület) a bizottság tagját.

az 5. sz. Helyi Vegyesbizottságból:

VASMANSZKI Károly határőr alezredest, (6. határőr kerület) a tagozat elnökét,

SZENDREI Sándor határőr alezredest, (6. határőr kerület) a bizottság tagját,

KENÉZ Sándor határőr őrnagyot, (6. határőr kerület) a bizottság tagját.

Ez a parancs kiadása napján lép hatályba. Egyidejűleg a 0029/1966, a 27/1967, a 19/1968, a 14/1971, és a 16/1972. sz. miniszteri parancsot hatályon kívül helyezem.

Dr. Kamara János s. k.,
r. vezérőrnagy
belügyminisztériumi államtitkár

Iránymutatás — állásfoglalás

Büntetőjogi ügyészi tevékenységgel kapcsolatos kérdések

19.

A kényszerítő eszközök alkalmazása jogszerűségének vizsgálatáról készült jelentések felhasználása a rendőr sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt indított bűnügyekben.

A rendőr sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt tett feljelentések elbírálása kapcsán helyenként tapasztalható, hogy a főügyészségek kifejezetten igénylik a rendőri intézkedés során igénybe vett kényszerítő eszközök alkalmazása jogszerűségének parancsnoki hatáskörben való kivizsgálását és eredményének a feljelentéssel együtt történő közlését.

Ezek az igények nincsenek összhangban sem az 1/1973. Legf. Ü.—BM sz. közös utasítás, sem a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló BM 7/1977. sz. parancs rendelkezéseivel.

A rendőri intézkedéssel kapcsolatos és a rendőr közvetlen előjáróját terhelő vizsgálatra a Rendőrség Szolgálati Szabályzata szerint akkor kerül sor, ha a rendőr kényszerítő eszközt alkalmaz. A vizsgálatot így le kell folytatni akkor is, ha a rendőr sérelmére nem következtek el bűncselekményt, illetve nem kell elvégezni azokban az esetekben, ha elkövették ugyan a hivatalos személy elleni erőszak büntettét, de a rendőr kényszerítő eszközt nem alkalmazott. E vizsgálat ugyanis csak annak megállapítására hivatott, hogy a rendőr a kényszerítő eszközt a szolgálati szabályzatban foglaltaknak megfelelően alkalmazta-e.

A rendőri intézkedés jogszerűségének vizsgálata — minthogy ez a hivatalos személy elleni erőszak büntettének tényállási eleme — e bűncselekményt elbíráló hatóság, így a nyomozási szakban az ügyész feladata.

A kényszerítő eszközök alkalmazása ugyanis a rendőri intézkedéseknek csupán egy része. Ebből következik, hogy a parancsnoki vizsgálatnak a kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatos megállapításai nem dönthetik el, hogy a büntetőjogi szempontból releváns rendőri intézkedés jogos vagy jogszerűtlen volt-e. Ez azt is jelenti, hogy a kényszerítő eszközöknek a szolgálati szabályzat előírásaival ellentétes használata önmagában nem jelenti az egész intézkedés jogszerűtlenségét.

Az ügyész tehát a rendőri intézkedést a maga teljességében kell hogy vizsgálja és az intézkedés jogszerűségének értékelése körében őt a parancsnoki vizsgálat megállapításai nem köthetik.

Ez okból tehát nem támasztható olyan igény, hogy a rendőrnek a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló és annak parancsnoki elbírálását tartalmazó jelentéssel küldjék meg a hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt tett feljelentést. Amennyiben a rendőri szervek a jelentést mégis csatolnák a feljelentéshez, úgy azt vissza kell küldeni, ha pedig bűncselekményre utaló adatok merülnek fel, a jelentést az illetékes katonai ügyészségnek kell megküldeni.

Közlemények

A SZOT

Társadalombiztosítási Főigazgatóságának
500—1/1979. (Tb. K. 5—6.)

Tb. Főig. számú
utasítása

a családi pótlék ügyviteli eljárási utasítás
kiegészítéséről

Az 500—1/1976. Tb. Főig. szám alatt kiadott „Családi pótlék ügyviteli eljárási utasítás” a következő 15/A. ponttal egészül ki.

„A gyermek 14. életévének a betöltését követő szeptember hónapban — a mellékelt minta szerinti nyomtatvány felhasználásával — fel kell hívni a családi pótlékban részesülőt, nyilatkozók arra vonatkozólag, hogy a gyermek továbbra is háztartásában van-e, vagy pedig a háztartásán kívül van elhelyezve. Utóbbi esetben arról is nyilatkozni kell, hogy a gyermek hol (kinél), mióta, milyen feltételek mellett van elhelyezve. (Szakmunkástanuló-otthonban van, intézeti elhelyezésben részesül, magánszemélynél van, intézeti elhelyezés esetén fizet-e térítést a gyermek után stb.)

Ha a gyermek szakmunkástanuló-otthonban van elhelyezve, be kell kérni a szakmunkástanuló iskola (otthon) erről szóló igazolását is.

A nyilatkozatot a gyermek 16. életévének betöltéséig minden év szeptember hónapjában ismételtelen be kell kérni.”

Az 1963. szeptember 1. és az 1964. augusztus 31-e között született gyermekekről a nyilatkozatot az utasítás megjelenését követően azonnal be kell kérni.

Az utasítás rendelkezéseiről a kifizetőhelyeket soron kívül tájékoztatni kell.

Az utasítás 15/A. pontjának rendelkezését a 61. pontnál fel kell jegyezni.

Dr. Kurucz Béla s. k.,
főigazgatóhelyettes

Tájékoztató

Kedves Szülő!

Tájékoztatjuk, hogy nem jár családi pótlék

- az árvaellátásban részesülő,
- a harmadéves szakmunkástanuló, valamint
- a szakmunkástanuló-otthonban, továbbá a térítés nélkül intézetben, nevelőotthonban, egészségügyi gyermekotthonban, gyógypedagógiai intézetben, szociális intézetben elhelyezett gyermek után.

Mivel a nevű, 19..... év

..... hó napján született gyermek 14. életévét betöltötte, a családi pótlék jogalap nélküli kifizetésének megelőzése érdekében kérjük szíveskedjék az I., illetve a II. számú nyilatkozat megfelelő pontjait kitölteni, és 19..... év hó nap-ig visszaküldeni. Ha a gyermek a háztartásában van, az I. számú, ha pedig a háztartásán kívül van elhelyezve, a II. számú nyilatkozatot szíveskedjék kitölteni.

....., 19.....n.

.....
előadó

I.

N y i l a t k o z a t

a háztartásban élő gyermekekről

Bejelentem, hogy a nevű, 19..... év hó napján született gyermek saját háztartásomban van.

- a) A gyermek árvaellátásban nem részesül.
- b) A nevű gyermek

19..... év hó naptól árvaellátásban részesül, illetve részére árvaellátás megállapítása folyamatban van.

(A nem kívánt részt áthúzással törölni kell. Az egyedülállóként családi pótlékra jogosultaknak az a)—b) pontokban foglaltakra válaszolni nem kell.)

Tudomásul veszem, hogy ha a gyermek elkerül a háztartásomból, vagy szakmunkástanuló-otthoni elhelyezésben részesül, vagy pedig egyedülállóságom megszűnik, erről a családi pótlékot folyósító szervet a változást követő 8 napon belül értesítenem kell.

Kelt, 19..... év hó nap.

.....
igénylő neve

.....
pontos címe

II.

N y i l a t k o z a t

a háztartáson kívül elhelyezett gyermekről

Bejelentem, hogy a nevű,
19..... év hó napján született gyerme-
meket

..... év hó naptól magánszemély-
nél, (nagyszülőnél stb.) helyeztem el (pontos név,
lakcím:
átmenetileg
végrelegesen
(a nem kívánt rész törlendő).

A nevű, 19..... év
hó napján született gyermeket

..... év hó naptól középiskolai
kollégiumban, intézetben, nevelőotthonban,
egészségügyi gyermekotthonban, gyógypedagó-
giai intézetben, szociális intézetben helyeztem el.
Fizet-e térítést?

igen

nem

(A nem kívánt rész törlendő.)

A nevű, 19..... év
hó napján született gyermeket

..... év hó naptól állami gond-
zásba vették (csatolni kell az állami gondozásba-
vételről szóló határozatot is).

A nevű, 19..... év
hó napján született gyermek

..... év hó naptól szakmunkás-
tanuló-otthoni elhelyezésben részesül (csatolni
kell a szakmunkástanuló iskola (otthon) erre vo-
natkozó igazolását is).

Tudomásul veszem, hogy ha a nyilatkozatban
közölt adatokban változás következik be, erről
a családi pótlékot folyósító szervet a változást
követő 8 napon belül értesítenem kell.

Kelt, 19..... év hó nap.

.....
igénylő neve.....
pontos címe**A SZOT**

**Társadalombiztosítási Főigazgatóságának
2—95/1979. számú
közleménye**

**a megbízási jogviszonyban állók
társadalombiztosításával kapcsolatos
egyes kérdésekről**

A társadalombiztosításról szóló 1975. évi II.
törvény 10. §-ában foglaltak alapján a társada-
lombiztosítás a megbízási jogviszony alapján rendszeresen

és személyesen munkát végzőkre is kiterjed. Azt,
hogy a munkavégzést mikor kell rendszeresnek
tekinteni, a 17/1975. (VI. 14.) MT számú rendelet
(R.) 7. §-a határozza meg. E rendelkezések al-
kalmazásával kapcsolatban felmerült kérdésekre
tekintettel az egységes jogalkalmazás elősegítése
érdekében a következőket közöljük.

1. Az R. 7. §-ának (1) bekezdése értelmében
megbízás alapján rendszeresen munkát végző-
nek azt kell tekinteni, akinek ugyanannál a
munkáltatónál a megállapodás szerinti vagy
tényleges munkaideje az azonos vagy hasonló
munkakörre megállapított törvényes havi mun-
kaidőnek a felét eléri; ha a munkaidő nem álla-
pítható meg, keresete eléri az azonos vagy ha-
sonló munkakörre jogszabályban megállapított
havi munkabér alsó határának a felét. A törvé-
nyes havi munkaidő felében, illetőleg a munka-
körre jogszabályban megállapított munkabér
alsó határa felében meghatározott feltételeket
nem egyidejűleg fennállóként kell figyelembe
venni, hanem elsődlegesen a munkaidőt kell
vizsgálni. Ha ez nem állapítható meg, akkor ke-
rül sor a munkabér figyelembevételére.

Az R. 7. §-ának (2) bekezdése értelmében nem
terjed ki a biztosítás arra, akinek ugyanannál a
munkáltatónál a havi keresete az azonos vagy
hasonló munkakörre jogszabályban megállapí-
tott havi munkabér felső határát meghaladja.
A biztosítás feltételeinek havonta kell fennáll-
nia.

Példa:

A munkakörre megállapított munkaidő ha-
vi 200 óra, a munkakörre jogszabályban
megállapított havi bér alsó határa 1600 fo-
rint, a felső határa pedig 3600 forint. A meg-
bízási jogviszony tartamára a biztosítást
mindazokban a hónapokban meg kell álla-
pítani, amelyekben a megbízott munkaide-
je a 100 órát eléri. Ha a megbízott munka-
ideje nem állapítható meg, de a munkadíja
a havi 800 forintot eléri, ennek alapján ter-
jed ki rá a biztosítás. Ha a megbízott havi
keresete 3800,— Ft lenne, biztosítását ak-
kor sem lehetne megállapítani, ha a mun-
kaideje a havi 100 órát elérné.

2. Annak a megbízottnak a biztosítása, akinek
a megbízási jogviszonya ugyanabban a hónap-
ban kezdődik és szűnik meg — feltéve, hogy
nem eseti megbízásról van szó —, a jogviszony
tartama alatt abban az esetben áll fenn, ha a
megbízott munkaideje ez alatt a havi törvényes
munkaidő felét, illetőleg ha ez nem állapítható
meg, a keresete a havi munkabér alsó határa-
nak a felét elérte. Az 1. pontban említett példa
szerinti megbízottnál tehát az 1978. szeptember
8-tól 24-ig fennállott megbízási jogviszony tar-
tamára a biztosítást meg kell állapítani, ha mun-
kaideje a 100 órát, illetőleg keresete a 800 forin-
tot elérte. Nem lehet azonban a biztosítást meg-

állapítani, ha e hónapban a kereset a 3600 forintot meghaladta.

Az előbbieket irányadóak akkor is, ha a megbízási jogviszony az egyik hónapban kezdődik, és a következő hónapban szűnik meg, de egy naptári hónap teljes tartama alatt nem állott fenn. A biztosítás feltételeinek a fennállását ebben az esetben is hónaponként külön-külön kell vizsgálni, és a biztosítást is ennek megfelelően kell megállapítani.

3. Az egy naptári hónapnál hosszabb ideig tartó, de hónap közben kezdődő vagy befejeződő megbízási jogviszonynak a tört hónapra eső részében a biztosítás abban az esetben áll fenn, ha a megbízott munkaideje elérte a havi törvényes munkaidő felének a tört hónapra eső arányos részét, illetőleg keresete elérte a havi munkabér alsó határa felének a tört hónapra eső arányos részét. Az 1. pontban említett példát alapul véve, az 1979. május 16-tól augusztus 5-ig napi 4 órás munkaidővel megbízási jogviszonyban foglalkoztatott személy a jogviszony teljes tartama alatt biztosított, ha májusban legalább 56, júniusban és júliusban 100—100, augusztusban pedig legalább 16 órát dolgozott. Ha a munkaidő nem mérhető, a szóban levő esetben a biztosítást akkor kell megállapítani, ha a megbízott — az azonos vagy hasonló munkakörre jogszabályban megállapított havi bér (1600 forint) felét alapul véve — május hónapban legalább 415 forintot, júniusban és júliusban 800—800, augusztusban pedig legalább 119 forintot keresett.

Ha a biztosítás az R. 7. §-ának a (2) bekezdése alapján azért nem állapítható meg, mert a megbízott havi keresete az azonos vagy hasonló munkakörre jogszabályban megállapított munkabér felső határát meghaladja, a hó közben kezdődött vagy megszűnt jogviszony tartama alatt sem áll fenn a biztosítás olyan esetben, amikor a kereset összege az említett havi bérnél ugyan alacsonyabb, de annak a jogviszony tartama szerinti arányos részét meghaladja.

Példa:

Ha a megbízott havi keresete 3000 forint és a jogszabályban megállapított bér felső határa havi 2800 forint, a biztosítást az 1979. V. 16-tól VIII. 5-ig tartott jogviszony alapján május és augusztus hónapra sem lehet megállapítani, mivel e hónapokban 1555,—, illetőleg 444,— forintot keresett.

Abban az esetben, ha a biztosítás megállapítása végett a hó közben kezdődött vagy megszűnt jogviszony tartamára eső bér összegét, illetőleg a munkaidőt ki kell számítani, a számítás során szükséges kerekítést a dolgozóra kedvezően kell elvégezni.

4. Az R. 7. §-ában említett, az azonos vagy hasonló munkakörre jogszabályban megállapított

havi bérként a munkáltató dolgozóinak alapszabályáról szóló — a jogviszony fennállásának időpontjában érvényes — jogszabály alapján, az adott munkakörben foglalkoztatott dolgozó képzésének és tényleges beosztásának megfelelő bértételt kell alapul venni.

A biztosítás megállapításánál a megbízási jogviszony keretében munkát végző személy tényleges keresetét ahhoz a bértételhez kell viszonyítani, amelyet besorolás alapján a képzésének és tényleges beosztásának megfelelő kategóriában az első bércsoport alsó bértétele szerint abban az esetben kapna, ha feladatait munkaviszony alapján látná el.

Példa:

Az ügyintézői feladatokat ellátó, technikus oklevéllel vagy képzést nyújtó érettségi bizonyítvánnyal rendelkező megbízott biztosításának a megállapításánál a 16/1976. (XII. 11.) MüM számú rendelet 5. számú melléklete II. kategória 1. bércsoport szerinti havi 1600 forintot kell alapul venni. Az R. 7. §-a (2) bekezdésének az alkalmazásánál az említett megbízott esetében az 5. számú melléklet II. kategória 5. bércsoport szerinti felső bértételt, vagyis 4800 forintot kell a tényleges kereset összegéhez viszonyítani és, ha a kereset a bértételt meghaladja, a biztosítás nem állapítható meg.

A megbízott tényleges kereseteként azokat a juttatásokat kell számításba venni, amelyeket a munkáltató a jogviszony alapján ad a megbízottnak.

5. A biztosítás megállapításánál nem jöhet szóba az eseti megbízás (R. 2. § c) pont). Eseti megbízás az, amelynek alapján a megbízott nem valamely tevékenység folytatásának ellátására, hanem egy meghatározott ügy eseti ellátására kötelezi magát, előre egy összegben meghatározott díjazásért. Pl. a megbízott egy tervezet vagy szakvélemény elkészítéséért 3000 forint díjazást kap. Ilyen esetben a munka elvégzésére adott hosszabb, mondjuk 3 havi határidő a megbízás eseti jellegén nem változtat.

Eseti megbízás az is, ha ugyanaz a foglalkoztató (megbízó) ugyanazt a megbízottat egymás után rövid időn belül (pl. egy naptári hónapon belül) több esetben ismétlődően foglalkoztatja ugyanolyan vagy más fajta egy-egy ügy ellátásával. Az ilyen ismétlődő eseti megbízások alapján a biztosítást akkor sem lehet megállapítani, ha a munkavégzésre fordított idő havi viszonylatban összességében a munkakörre megállapított munkaidő felét, illetőleg az egy naptári hónapra adott munkadíj együttes összege a munkakörre jogszabályban megállapított havi munkabér alsó határának a felét eléri.

6. A közleményben foglaltak szerint kell eljárni a jogerősen még le nem zárt ügyekben is. A megbízott kérelmére a közlemény szerint kell eljárni akkor is, ha a megbízott a biztosításának a megállapítását a közlemény megjelenése előtti időben nem bírósági ítélettel lezárult — öt évnél nem régebbi — jogviszonya alapján kéri.

Visszamenőlegesen megállapított biztosítás esetén, ha a megbízott jövedelemadót fizetett, ugyanazon díjazása után a nyugdíjjárulékot megfizetnie nem kell.

Dr. Horkay László s. k.,
főosztályvezető